

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lotterilagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lotterilagen ändras.

Syftet med propositionen är att bryta det beroende av Veikkaus Ab:s avkastning som ekonomin och anslagsnivån för den verksamhet som finansieras av penningsspelsintäkter har. Målet är också att i monopolsystemet stärka förebyggandet och minskningen av skadeverkningar som spelandet ger upphov till.

Avsikten är att ta i bruk en ny finansieringsmodell för verksamhet som finansieras av Veikkaus Ab:s avkastning. Enligt den nya modellen ska verksamheterna finansieras med allmänna budgetmedel inom utgiftsramen från och med ingången av 2024. Med anledning av den nya finansieringsmodellen slopas de i lotterilagen specificerade användningsändamålen för Veikkaus Ab:s avkastning och fördelningen av finansieringen för olika ändamål. Enligt förslaget ska Veikkaus Ab:s avkastning i fortsättningen tas in som allmänna medel i statsbudgeten och användas för budgetenliga ändamål. Det föreslås att bestämmelserna om ändamålen för vilken Veikkaus Ab:s avkastning ska användas, upptagande av avkastningen i statsbudgeten och redovisningen av avkastningen ändras så att de överensstämmer med den nya finansieringsmodellen. Det föreslås att det till lagen fogas en bestämmelse om Veikkaus Ab:s skyldighet att lämna en utredning till staten om sin redovisade avkastning.

I lotterilagen upphävs bestämmelserna om beslut om fördelningen av Veikkaus Ab:s avkastning, delegationen för social- och hälsoorganisationernas understödsärenden, kostnader för understödsverksamheten och andra bestämmelser som gäller statsunderstöd. Bestämmelser om understödsförfarandena kommer i fortsättningen finnas i den nya lag om finansiering för social- och hälsoorganisationer som är under beredning och i den nya lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport.

Dessutom föreslås det att bestämmelsen om lotterilagens syfte och bestämmelserna om upplysningar som lämnas av Veikkaus Ab till undervisnings- och kulturministeriet och jord- och skogsbruksministeriet ändras.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
LAGFÖRSLAG	3
Lag om ändring av lotterilagen	3
BILAGA	5
PARALLELLTEXT	5
Lag om ändring av lotterilagen	5

Lagförslag

Lag

om ändring av lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lotterilagen (1047/2001) 17 a–17 c, 18–20, 20 a och 21–23 §, sådana de lyder, 17 a–17 c, 18, 20, 20 a och 21–23 § i lag 1286/2016 samt 19 § i lag 1284/2021, samt
ändras 1 § 2 mom., 17 och 53 §, sådana de lyder, 1 § 2 mom. och 17 § i lag 1286/2016 samt 53 § i lag 1284/2021, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

Syftet med denna lag är att garantera rättsskyddet för dem som deltar i lotteriverksamhet, att hindra oegentligheter och brott i samband med lotterier och att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som deltagande i lotterier ger upphov till.

17 §

Upptagande av avkastningen i statsbudgeten samt redovisning av avkastningen

I statsbudgeten tas för årlig användning in ett anslag som motsvarar Veikkaus Ab:s avkastning enligt det senast fastställda bokslutet.

Veikkaus Ab ska redovisa sin avkastning till staten.

Veikkaus Ab ska inom en månad från att bokslutet fastställts lämna till finansministeriet, statsrådets kansli, inrikesministeriet och Polisstyrelsen en utredning över den avkastning som redovisats under räkenskapsperioden.

53 §

Upplýsingar som lämnas av Veikkaus Ab

Veikkaus Ab ska varje år lämna sin verksamhetsplan, sin budget för det följande året samt sina bokslutshandlingar omedelbart när de blivit färdiga till finansministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Polisstyrelsen.

Bolaget ska varje år lämna till inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Polisstyrelsen en berättelse om hur dess spelverksamhet har utvecklats och om de åtgärder det har vidtagit för att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till.

Veikkaus Ab får trots sekretessbestämmelserna för vetenskaplig forskning lämna ut uppgifter som gäller bolagets kunder och deras spelande, om mottagaren av upplýsingarna enligt dataskyddslagstiftningen har rätt att behandla dessa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .
På redovisningen av Veikkaus Ab:s avkastning för 2023 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. _____

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

Inrikesminister Krista Mikkonen

Lag

om ändring av lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lotterilagen (1047/2001) 17 a–17 c, 18–20, 20 a och 21–23 §, sådana de lyder, 17 a–17 c, 18, 20, 20 a och 21–23 § i lag 1286/2016 samt 19 § i lag 1284/2021, samt
ändras 1 § 2 mom., 17 och 53 §, sådana de lyder, 1 § 2 mom. och 17 § i lag 1286/2016 samt 53 § i lag 1284/2021, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag föreskrivs det om anordnande av lotterier och tillsynen över anordnandet, Veikkaus Ab:s verksamhet och begränsningar i verksamheten, redovisningen av avkastningen och de ändamål för vilka avkastningen kan användas samt tillsynen över användningen av avkastningen.

Syftet med denna lag är att garantera rättskyddet för dem som deltar i *allmännyttig* lotteriverksamhet, att hindra oegentligheter och brott i samband med lotterier och att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som deltagande i lotterier ger upphov till.

Denna lag gäller inte utlovande av slumpartade förmåner vid marknadsföring, om det för erhållande av förmånen inte krävs någon annan motprestation än köp av en nyttighet eller anbud om köp.

17 §

Avkastningens ändamål

Av Veikkaus Ab:s avkastning ska

- 1) 53 procent användas för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete,
- 2) 43 procent användas för att främja hälsa och social välfärd,

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

Syftet med denna lag är att garantera rättskyddet för dem som deltar i lotteriverksamhet, att hindra oegentligheter och brott i samband med lotterier och att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som deltagande i lotterier ger upphov till.

17 §

Upptagande av avkastningen i statsbudgeten samt redovisning av avkastningen

I statsbudgeten tas för årlig användning in ett anslag som motsvarar Veikkaus Ab:s avkastning enligt det senast fastställda bokslutet.

Gällande lydelse

3) 4 procent användas för att främja häst-
uppfödning och hästsport.

17 a §

*Avkastning avsedd för att främja idrott och
fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdoms-
arbete*

*Av Veikkaus Ab:s avkastning som är avsedd
för att främja idrott och fysisk fostran, veten-
skap, konst och ungdomsarbete ska*

1) 25 procent användas för att främja idrott
och fysisk fostran,

2) 17,5 procent användas för att främja ve-
tenskap,

3) 38,5 procent användas för att främja
konst,

4) 9 procent användas för att främja ung-
domsarbete,

5) 10 procent användas till de ändamål som
föreskrivs i 1–4 punkten på det sätt som årligen
närmare bestäms i statsbudgeten.

17 b §

*Avkastning avsedd för att främja hälsa och
social välfärd*

*Den avkastning som är avsedd för att främja
hälsa och social välfärd ska användas för att
bevilja allmännyttiga sammanslutningar och
stiftelser med rättsförmåga understöd.*

*Inom ramen för det anslag som tas in i stats-
budgeten kan den avkastning som är avsedd
för att främja hälsa och social välfärd använ-
das också för betalning av sådana ersätt-
ningar och kostnader som anges i 5 § i lagen
om rehabilitering av frontveteraner
(1184/1988), 8 § i lagen om rehabilitering för
personer som tjänstgjort i vissa uppdrag un-
der Finlands krig (1039/1997) och 6 d § i la-
gen om skada, ådragen i militärtjänst
(404/1948).*

Föreslagen lydelse

*Veikkaus Ab ska redovisa sin avkastning till
staten.*

*Veikkaus Ab ska inom en månad från att
bokslutet fastställts lämna till finansministe-
riet, statsrådets kansli, inrikesministeriet och
Polisstyrelsen en utredning över den avkast-
ning som redovisats under räkenskapspe-
rioden.*

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Trots 6 § 1 mom. i statsunderstödslagen (688/2001) får understödet täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet eller det projekt som utgör föremål för statsunderstödet. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om understödets belopp.

17 c §

Avkastning avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport

Av den avkastning som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport ska minst 95 procent anvisas till centralorganisationen för travsport och hästuppfödning och till dess medlemsammanslutningar.

(upphävs)

Centralorganisationen för travsport och hästuppfödning ska för jord- och skogsbruksministeriet lägga fram ett förslag till årlig plan för hur de understöd som beviljas av den andel som avses i 1 mom. ska fördelas till olika understödstagare och ändamål.

Avtal som avses i 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen behöver inte ingås, om uppfödningssstöd beviljas hästens ägare under ledning av centralorganisationen för travsport och hästuppfödning.

18 §

Upptagande av avkastningen i statsbudgeten

I statsbudgeten tas varje år in anslag som uppskattas motsvara Veikkaus Ab:s vinst under räkenskapsperioden i fråga och de medel som återgår för ny utdelning.

(upphävs)
(se 17 §)

Anslagen tas i enlighet med förhållandet mellan de ändamål som föreskrivs i 17 § in i statsbudgeten under undervisnings- och kulturministeriets, social- och hälsovårdsministeriets samt jord- och skogsbruksministeriets moment.

19 §

Redovisning av avkastningen

Veikkaus Ab ska i enlighet med förhållandet mellan de ändamål som anges i 17 § redovisa

(upphävs)
(se 17 §)

Gällande lydelse

sin avkastning till det ministerium som enligt vad som föreskrivs ska behandla ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om redovisningsförfarandet.

20 §

Beslut om fördelningen av avkastningen

Beslut om beviljande av de understöd och statsandelar som delas ut av avkastningen till främjande av idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete fattas av undervisnings- och kulturministeriet.

Beslut om beviljande av de understöd som delas ut av avkastningen till främjande av hälsa och social välfärd och om återkrav av understöd fattas av social- och hälsovårdsministeriet. I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som sköter beredning, utbetalning, uppföljning och övervakning av understöden. Understödscentralen kan på ansökan av en understödstagare av särskilda skäl göra mindre ändringar av teknisk art i ett understödsbeslut, förlänga understödets användningstid och överföra understödet till ett annat allmännyttigt samfund eller en annan allmännyttig stiftelse med rättsförmåga. Understödscentralen får också besluta om avbrott i utbetalningen. Den ansvarar för att social- och hälsovårdsministeriets beslut om att bevilja och återkräva understöd verkställs. Närmare bestämmelser om understödscentralens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Beslut om beviljande av de understöd som delas ut av avkastningen till främjande av hästuppfödning och hästsport fattas av jord- och skogsbruksministeriet.

20 a §

Delegationen för social- och hälsoorganisationernas understödsärenden

Delegationen för social- och hälsoorganisationernas understödsärenden och dess

Föreslagen lydelse

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

bedömnings- och understödssektion är sakkunnigorgan för social- och hälsovårdsministeriet vid beredningen av understöd enligt 20 § 2 mom. Statsrådet tillsätter delegationen och sektionen för fyra år i taget.

Delegationen ska lämna utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriet om strategierna och de strategiska riktlinjerna för understödsverksamhet för att främja hälsa och social välfärd och även utveckla och utvärdera understödspolitik och organisationsverksamheten. Delegationens bedömnings- och understödssektion ska lämna utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriet om fördelningen av understöden för främjande av hälsa och social välfärd och även göra bedömningar av de understödda organisationernas verksamhet. Varken delegationens eller sektionens utlåtanden är bindande för social- och hälsovårdsministeriet.

Närmare bestämmelser om delegationens och sektionens uppgifter, sammansättning och tillsättande utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Outdelad avkastning

Årligen kan högst 20 procent av den avkastning som är avsedd för respektive i 17 § föreskrivet ändamål lämnas outdelat. Det belopp som inte delats ut ska delas ut inom fem år.

Beslut om outdelad avkastning fattas av statsrådet på förslag av det ministerium som ska behandla ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål.

(upphävs)

22 §

Kostnader för understödsverksamheten

Den avkastning som är avsedd för att främja hälsa och social välfärd kan, utöver vad som föreskrivs i 17 b §, användas för de personalkostnader och andra kostnader som föranleds av verksamheten vid Social- och hälsoorganisationernas understödscentral. I statsbudgeten ska det varje år tas in anslag som

(upphävs)

Gällande lydelse

uppskattas motsvara hälften av Social- och hälsoorganisationernas understödscentrals kostnader.

Veikkaus Ab ska ersätta social- och hälsovårdsministeriet för skillnaden mellan de faktiska kostnaderna för verksamheten vid Social- och hälsoorganisationernas understödscentral och anslaget i statsbudgeten.

Den avkastning som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport kan användas för de kostnader som jord- och skogsbruksministeriet orsakas av beviljandet av understöd.

23 §

Lagstiftning som ska tillämpas på de understöd som delas ut av avkastningen

På de understöd som delas ut av Veikkaus Ab:s avkastning tillämpas statsunderstödslagen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

På de statsunderstöd och statsandelar som beviljas av undervisnings- och kulturministeriet tillämpas dessutom lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

53 §

Upplysningar som lämnas av Veikkaus Ab

Veikkaus Ab ska varje år lämna sin verksamhetsplan, sin budget för det följande året samt sina bokslutshandlingar omedelbart när de blivit färdiga till det ministerium som behandlar ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål samt till finansministeriet, inrikesministeriet och Polisstyrelsen.

Bolaget ska varje år lämna det ministerium som behandlar ärenden som gäller fördelningen av avkastningen för respektive ändamål samt inrikesministeriet och Polisstyrelsen en berättelse om hur dess spelverksamhet har utvecklats och om de åtgärder det har vidtagit för att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till.

Föreslagen lydelse

(upphävs)

53 §

Upplysningar som lämnas av Veikkaus Ab

Veikkaus Ab ska varje år lämna sin verksamhetsplan, sin budget för det följande året samt sina bokslutshandlingar omedelbart när de blivit färdiga till finansministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Polisstyrelsen.

Bolaget ska varje år lämna till inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Polisstyrelsen en berättelse om hur dess spelverksamhet har utvecklats och om de åtgärder det har vidtagit för att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som spelandet ger upphov till.

Gällande lydelse

Veikkaus Ab får trots sekretessbestämmelserna för vetenskaplig forskning lämna ut uppgifter som gäller bolagets kunder och deras spelande, om mottagaren av upplysningarna enligt dataskyddslagstiftningen har rätt att behandla dessa uppgifter.

Föreslagen lydelse

Veikkaus Ab får trots sekretessbestämmelserna för vetenskaplig forskning lämna ut uppgifter som gäller bolagets kunder och deras spelande, om mottagaren av upplysningarna enligt dataskyddslagstiftningen har rätt att behandla dessa uppgifter.

*Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .
På redovisningen av Veikkaus Ab:s avkastning för 2023 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.*
